

४७
देवताचनि विधि-

संस्कृत
४.
अखण्ड

(1)

श्रीगणेशायनमः॥ अथेवतार्चनविधिः॥ शंसौमच्य
 गते हरीनहरभद्रेष्योहरौशंकरोभास्येनागसुलारवो
 हरगणेशगजांविकास्थापिताः॥ देव्यांविद्वहरेभवत्र
 रवयोलंबोदरोजेश्वरेनांबाशंकरभागतातिसुखदा
 व्यस्तास्तुहनिप्रदाः॥ च्यायोत्संहगतंविनायकममु
 दिग्बाहुमाधेयुगेत्रेतायांतुमयूरवाहनममुष्ट्वाहुकं
 सिद्धिदं॥ इषपारेतुगंजाननसुगमुजंरञ्जांगरागंवि
 मुंलिष्येतुद्विभुजंसितांगरुचिरंसदार्वार्थदंसर्वदा॥
 "इतिष्यानं॥ आगच्छदेवदेवेशस्थानेचात्रगम्यतोभव॥

(2)

१

यावस्युज्जासमाप्यततावत्त्वं संनिधोभव॥ जावाहनं॥ अ
 न् रिमस्थानेरिवलाप्यह्नसर्वालंकारपूषित॥ उपविश्य
 जगन्नाथमकामान्त्रपूरुष॥ जासनं॥ गंगाजलंसमा
 नीतंसुवर्णकल्लरोस्थितं॥ पादं गंगहाणसर्वेशभन्नानां
 हितकारक॥ पादं॥ गंधपुष्पाद्वत्तपेत्तनानाफल
 समन्वितं॥ अर्धाहादवरमयादत्तंहिमतितः॥
 अर्धं॥ गंगादिसर्वतीर्थमयानीतंसुरोभनं॥ तो
 ममाचमनीयार्थं ईश्वरः प्रतिगृह्यतां॥ जाचमनीयेस॥
 पञ्चामतेनखपनंकरिष्येभन्नैसल्लै॥ सर्वकामांश्वमैद
 हीन्द्रणतातिविनाशनं॥ पञ्चामतं॥ सरस्वत्मी० स्नानं॥

१

१

(२८)

ज्ञात्सीरथामदेवेशगोक्षीरिणमयादतं ॥ स्नपनं देवदेव
 शगहाणपरमेश्वर ॥ पयस्नानं ॥ दध्नाचैव मयादेव स्न
 पनं क्रियते तप ॥ गहाणभत्यादतं मे सुप्रसन्नो भ
 वाव्यय ॥ दधि स्नानं ॥ सर्पिषादेव देवेश स्नपनं क्रिय
 ते धुना ॥ उमाकांतं गहाणदं श्रद्धया सुरसन्नम ॥ य
 त स्नानं व इदं मधुमयादतं तपुष्ट्यर्थमेव च ॥ गह
 णशंभोमभत्याममशांति तदेषामवगमधुस्नानं स ॥
 सितयादेव देवेशि स्नपनं क्रियते मया ॥ गहाण
 श्रद्धयादतं सुप्रसन्नो भवत्रजो ॥ शक्तरास्ना ॥

(3)

दिः

२

गंगासरस्वतीरेवापेयाद्विर्नमदाजलैः॥ स्नानंतेषु
 कल्पितं भज्ञ्या गहा परमेश्वर॥ स्नानं सम०। मुद्द
 जां बूनदप्रवेत्तेऽसुवराच्चिर्षी॥ मयोपापादिते
 तु स्यं वाससी ऋति गद्यतां॥ वस्त्रं समर्पमि॥ नाना
 मैत्रैः समुद्दूतं काचनं भज्ञ वत्सल॥ उपवीतं गहा
 णत्वं लोकानुग्रहाकार कै॥ उपवीतं समर्पमि॥ पीन या
 तं तु सुसंमिश्वरत्नकोशो यसं सवं॥ मुच्च मुक्तावली
 युक्तां कंचुकी ऋति गद्यतां॥ कंचुकीं सम०। नानाम

(3A)

णिसमायुतांकांचनेनविभूषितं ॥ मृपणं सर्वतलोके
 षुदुर्गत्वं प्रतिगद्यतां ॥ कंवसूषणं ॥ हरिद्राज्ञा चूप
 र्णदिव्यं कर्पूरादिसमन्वितं ॥ मनोहरं जगन्मातर्सवा
 भीषणतिगद्यतां ॥ हरिद्राज्ञसमर्पणं ॥ हरिद्राजनितां दि
 व्यं मरणासंसुशोषनं ॥ मत्कानौ चरदेवीकुंभकुमं
 प्रतिगद्यतां ॥ कुंकुमं समर ॥ सुगंधिलौल संयुतं वो
 भलं मानसिप्रियं ॥ शंकरस्य प्रियेगौरी कजलं प्रति
 गद्यतां ॥ कजलं ॥ ताडपत्रं शुभं दिव्यं नानामणि
 विराजितं ॥ कर्णशोभाकरं श्रेष्ठं गिरेशिप्रतिगद्यतं ॥

अद्वितीयसुरश्रेष्ठः कुक्मोन्कारुरोपिना ॥ मयनिये दिलासन्या
गहापरमेष्यर ॥ मात्यादीनिवावनस्पति० ॥ आद्यंच० ॥

३
८५
कर्णभूषणं समर्पयामि ॥ श्रीरवंड-चंदनं दिव्यं गंभाहुयेसु
मनोहरं ॥ विलेपनं सुरस्त्रेष्ठ-चंदनं प्रतिगदयतां ॥ चंदना
एकार्तिदीपं ॥ अंनं चतुर्विधं स्वादुवामलयाचल ॥
प्रूगीफलमन् ॥ इदं फलं यमवहिरच्छयगर्भं जग्निज्ञा ॥
नमोस्त्वन्ते ॥ मन्त्रपुष्टं ॥ इति ॥ पूजा ॥ रविर्विनायक
श्वंडीईशोविद्युस्तुपं च मः ॥ जनुकेमणपूज्यने
वुक्केमणभयावहाः ॥ गहलिंगद्वयं नाचंगणश
त्रितयंतथा ॥ द्वौ च क्रेहारवायस्तुराहग्रा
मशिलाद्वयं ॥ शंरवभास्करचंडीनां त्रयनार्चं

(6A)

कदाचन ॥ शालग्रामः समाः पूज्याः समेषु द्वित
 यं नहि ॥ विषमाने व पूज्या स्युर्विषमेषे कमेव हि ॥
 अंगुष्ठमर्दयेद्व मर्धुष्टुपूजयेत् ॥ कराग्रेनि
 श्विपेत्तो यं वज्रधातसमं भवत् ॥ पत्रं पुष्टं कलं
 वा पिनेव दद्यादथो मुरव ॥ न दद्यादुःखवं यस्मा
 धथो त्यन्तं भार्वयेत् ॥ पुष्टं चोर्ध्वं मुरवं दद्या
 त्यत्रं दद्यात् एष छतः ॥ कलं च संमुरवदद्याद्यथो
 त्यन्तं भार्वयेत् ॥ मूलं दद्यात् नुष्टेषु देवदद्यात्
 दग्धतः ॥ पत्रं पुष्टं कलं मूलं पितृनदद्यात् पार्वतः ॥

(5)

कुंदंसुकुंदंलुलसीगेषोशंधन्नूरविल्वंतगरंतथा
 के॥भृंगार्कद्वार्जिगद्विकायंवर्जेशिवेकेतकरं
 दववारी॥नविल्वेनार्चयेष्टानुंनलुलस्यागेषाभ्यरं
 ॥नाक्षते:पूजयेहिष्टुन्नकेतक्यामहेश्वरं॥ ॥
 त्रिवगीतायां॥स्मैदिष्टासुविल्वस्यपत्रेतिष्ठं
 तिष्ठतः॥तस्मात्प्रवेषुदवषुन्पुञ्जमेवप्रकल्प
 येत्॥तुलस्यमृतजन्मासिसदात्मकेशवप्रिये॥कै
 रावोर्थेवाचिन्वामिवरदाभवस्त्रने॥त्वंइर्वेअम्
 तोत्पन्नेशतम्बलेइतांकुरे॥शालहरसिमे

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com